

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

MORAVSKÉ KNÍNICE (OKR. BRNO- -VENKOV)

„Do Písků“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2015 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 4494 v severozápadním cípu polní tratě „Do Písků“ v souvislosti s otevřením dočasného zemníku pro získávání materiálu na budování nedalekých zpevněných polních cest. Dosud neznámá lokalita se nachází cca 850 m jihovýchodně od centra obce a je situována v nadmořské výšce okolo 320 m, na severovýchodním svahu, který klesá k levé straně potoka Kuřimka. Přesná poloha místa nálezu je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-13 určena bodem o souřadnicích 306:248 mm od Z:J s. č.

Při těžbě hlíny byla zachycena jen jedna mělká sídlištní jáma s nepočetnými zlomky nádob kultury s lineární keramikou.

„U kaple“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2015 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 4474 v poloze „U kaple“ v souvislosti s výstavbou zpevněné polní cesty C17. Uvedená polní cesta se nachází cca 400 m jižně od obce, kde od sebe odděluje polní tratě „Čihadla“ a „U kaple“. Archeologické nálezy byly zjištěny jen v její jihozápadní části, poblíž temene k severozápadu ukloněného svahového hřbetu, na němž stojí kaple sv. Cyrila a Metoděje. Přesná poloha místa, situovaného v nadmořské výšce okolo 308 m, je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-13 určena krajními body o souřadnicích 280:277 a 283:279 mm od Z:J s. č.

Ve zmíněném úseku polní cesty byly při úpravách stávajícího terénu zaznamenány útržky kulturní vrstvy se zlomky nádob kultury s moravskou malovanou keramikou. Jedná se o první postpaleolitické nálezy z této lokality (srov. Oliva, Doležel 1985, 18).

Michal Přichystal

Literatura

Oliva, M., Doležel, J. 1985: Nové paleolitické nálezy z Tišnovska (okr. Brno-venkov, Blansko, Žďár nad Sáz.). *Přehled výzkumů* 1983, 17–19.

Resumé

Moravské Knínice (Bez. Brno-venkov), „Do Písků“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Moravské Knínice (Bez. Brno-venkov), „U kaple“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

NESLOVICE (OKR. BRNO- -VENKOV)

Ulice Domky. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický ústav Moravského zemského muzea provedl v měsících říjnu 2014 až září roku 2015 záchranný archeologický výzkum při výstavbě nové čtvrti v poloze Škrábky, ulice Domky.

Byl zjištěn jeden rozrušený objekt náležející kultuře s lineární keramikou (dále jen LnK). Jáma nepravidelného oválného tvaru se severojižní orientací se nacházela v hloubce 0,5 m. Dochované rozměry činily: délka 1,5 m, šířka 0,5 – 0,7 m a hloubka 0,5 m. Materiální náplň tvořila keramika, broušená a ostatní kamenná industrie, která umožnila dataci do fáze Ib kultury s LnK.

Osídlení z období mladší doby kamenné je známo v rámci katastru obce Neslovice ze 14 poloh; ve většině případů se však jedná o nálezy kamenné broušené industrie. Prokazatelné osídlení lidem kultury s LnK pocházelo pouze z trati „Jeleny“ (Hájek a kol. 2015, 47). Během výzkumu se podařilo zachytit novou, doposud neznámou polohu této kultury.

Ulice Hlavní. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při rekonstrukci a výstavbě nové kanalizace v obci Neslovice, která probíhala od dubna roku 2014 do srpna 2015, byl proveden záchranný archeologický výzkum pod záštitou Archeologického ústavu Moravského zemského muzea.

Před domem č. p. 171 na ul. Hlavní byl v hloubce 1,5 až 1,75 m odkryt sídlištní objekt kultury s MMK. Větší část jámy byla poničena dřívějšími recentními zásahy inženýrských sítí. Zachycená délka objektu činila 0,5 m, šířka 0,3 m a hloubka 0,2 m. Materiální výplň jámy tvořila keramika, kamenná štípaná a broušená industrie, která umožnila přesnější dataci objektu do fáze Ib kultury s MMK. Jedná se o novou, dosud neznámou polohu osídlení této kultury. Nejbližší osídlení kultury s MMK se nacházelo v trati Nivky. Celkem 11 sídlištních jam zde prokopali J. Mikulášek již ve 30. letech 20. století (Mikulášek 1940).

Zdeněk Hájek

Literatura

Hájek, Z. (ed.) a kol. 2015: *Tetčice. Archeologické doklady lidských aktivit na katastru obce a blízkého okolí*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Mikulášek, J. 1940: Neolitická sídliště u Neslovic. *Ročenka musejního spolku v Ivančicích za rok 1940*, 11–14.

Resumé

Neslovice (Brno-venkov Dist.), Domky Street. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Neslovice (Brno-venkov Dist.), Hlavní Street. Moravian Painted Ware. Settlement. Rescue excavation.

OCHOZ U BRNA (OKR. BRNO-VENKOV)

Neznámá poloha. Neolit. Ojedinelý nález.

V roce 2015 se na autora tohoto článku obrátil obyvatel obce Ochoz u Brna Lubomír Niziol s informací, že doma (Ochoz u Brna č. p. 86) v kůlně nalezl po svém dědovi kamenný sekeromlat. Nalezený artefakt následně zapůjčil ke zdokumentování (obr. 7).

Jedná se o sekeromlat s provrtem o délce 13,5 cm, šířce 5,7 cm a výšce 4,5 cm, který váží 620 g. Průměr provrtu je na jedné straně 2,4 cm a na druhé straně se rozšiřuje na 2,7 cm. Předmět je vyroben z amfibolitu s dobře patrnou vrstevnatostí. Magnetická susceptibilita horniny je $0,35 \times 10^{-3}$ SI jednotek. Zdroje této horniny se nacházejí v moldanubiku západní Moravy, nejbližše např. v údolí řeky Jihlavy u Náměště nad Oslavou (Přichystal 2009, 182). Za konzultaci týkající se kamenné suroviny děkuji prof. A. Přichystalovi z Ústavu geologických věd Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Místo nálezu sekeromlatu není známé, což značně snižuje výpovědní hodnotu artefaktu, pravděpodobně ale pochází z nejbližšího okolí obce, snad z některé z jeskyní s pravěkým osídlením (např. jeskyně Pekárna na k. ú. Mokrá u Brna). Také datování nálezu není jisté, protože broušená industrie není ve většině případů chronologicky příliš citlivá. Širší datování nástroje je od mladého neolitu po pozdní eneolit, nejčastější jsou ale sekeromlaty tohoto tvaru v lengyelské kultuře (mladý neolit – časný eneolit). Lengyelské nálezy

jsou v okolí obce známé jak z několika jeskyní, tak i přímo z obce, kde na návrší za kostelem sv. Václava nad Ochozským potokem nalezl J. Skutil několik lengyelských střepů dokládajících zřejmě přítomnost pravěkého sídliště v tomto místě (Hromek *et al.* 1987, 62). Nepublikované nálezy neolitické štípané a broušené industrie jsou známy také z chatové oblasti Na Příhoně.

Nalezený artefakt i přes svoji omezenou výpovědní hodnotu rozšiřuje naše znalosti týkající se osídlení jižní části Moravského krasu v době kamenné.

Ondřej Mlejnek

Literatura

Hromek, M. et al. 1987: *750 let Ochozu u Brna*. Ochoz u Brna: Místní národní výbor.

Přichystal, A. 2009: *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.

Resumé

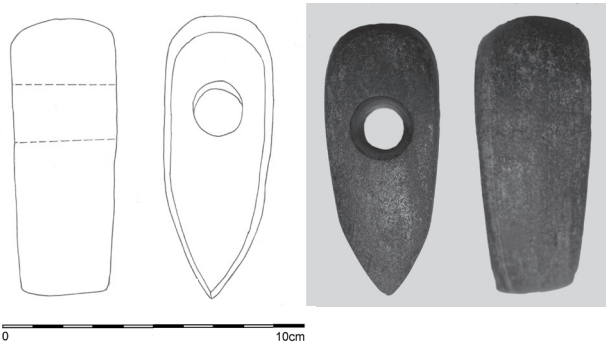
Ochoz u Brna (Brno-venkov Dist.). A polished drilled stone axe of the Neolithic Period was found in the private property in Ochoz u Brna. It was made of amphibolite originating probably from the western Moravia. The finding place of the artifact is not known, however it was probably found somewhere in a vicinity of Ochoz u Brna, perhaps in a cave in the surrounding (e. g. Pekárna cave).

OLMOUC (K. Ú. POVEL, OKR. OLMOUC)

Ulice Janského, parc. č. st. 963, 443/1, 443/3. LnK, VK. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: WGS-84: 49°34'36.66"N, 17°14'39.24"E (dům A2, střed); 49°34'37.76"N, 17°14'33.51"E (dům B1, střed).

V letech 2014 a 2015 pokračovala výstavba bytových domů při jižní straně ulice Janského v olomoucké městské části Povel. Lokalita se nachází na mírném svahu a na pravobřežní šterkové terase řeky Moravy. Geologické podloží je zde tvořeno říčním šterkem, písky, v západní části nivními náplavovými hlínami. V březnu až dubnu 2014 proběhl záchranný archeologický výzkum v ploše domu A2 (38 × 25 m; navazuje z jižní strany k ploše domu A1 zkoumané v roce 2013), v červnu až červenci 2015 pokračoval výzkum na ploše domu B1 (63 × 20 m; cca 60 m západně od domu A1).

Obr. 7. Ochoz u Brna. Kamenný sekeromlat. Kresba a fotografie.

Fig. 7. Ochoz u Brna. Polished drilled stone axe. Drawing and photography.